

A hála nem politikai kategória

Régóta nem hagy nyugodni a gondolat, hogy az egymás utáni immár második ciklusát kezdő győztes keresztény-konzervatív-polgári-nemzeti politikai erő mennyire nép-szerű(!) az egyes településtípusokon belül, milyen mértékben köszönheti hatalmát a fővárosi/nagyvárosi, illetve a vidéki szavazótábornak. Nem a pusztán kíváncsiság vezérelt ebben, inkább a számadatok olyan feldolgozása, ami mélyebbre vezet a médiában hallható általános győzelmi harsonázásnál, a főleg nagyvárosokban folytatott választási kampányba befektetett erők és pénzek busás megtérülésének hangzatos igazolásánál. Mintha magam is a Dunánál ülnek vidéki sorsomba merültem, ám József Attilával ellentétben kifejezetten zavar a felszín fecsegése, és a mélységnek szavát ugyan nem hallani, ám pontosan tudom, hogy mozgásban van. Olyasféle alig érzékelhető mozgás ez, mint a lovaskocsi ötödik kerekének „forgása”, amire a kocsi egyenes haladásakor semmi szükség, akkor csak a négy kerék dolgozik – és fecseg. Az ötödik kerék néma mozdulása nélkül viszont csak egyenes irányban haladhatna a kocsi, lévén ezt a plató alá szerelt vízszintes „kereket” a kocsirúddal lehet forgatni, de nélküle nem irányítható a jármű.

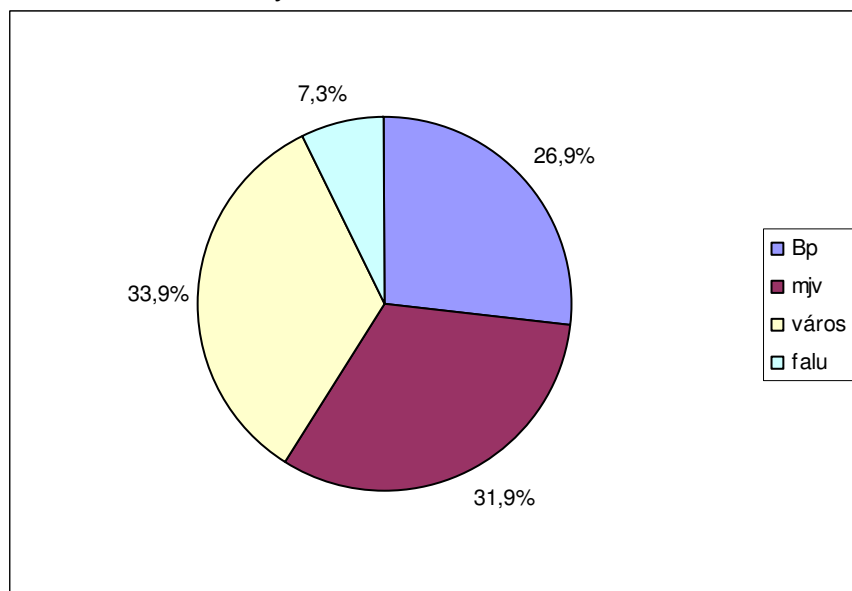
Az írás végén lévő terjedelmes táblázat alapadatai az idei országgyűlési választások település-soros kimutatásaként jutottak el hozzám. A saját feldolgozás tartalmazhat pontatlanságokat a többszöri ellenőrzés ellenére is, a hiba azonban legfeljebb tizedszázaléknyi lehet.

Néhány összegző és összehasonlító adat azért fontos.

Fidesz-KDNP listára összes szavazat (db)	%	össztlakosság %-a	átvállalt adósság ezer Ft/lakos	
Budapest	354 408	16,5%	16,8	185,7
Megyei jogú városok (23)	412 040	19,2%	20,0	185,0
Városok (322)	706 869	33,0%	32,0	130,0*
Községek (2808)	668 905	31,2%	31,2	38,8**
	2 142 222	100,0%	100,0	Átlag: 130,6

*Nem érintett 28 város, és **1114 falu (Városok-községek átlaga a nem érintettek lakosság száma nélkül!)

Nincs adatom az elköltött kampánypénzek településtípusok közötti megoszlásáról, viszont be tudom mutatni az önkormányzati hitelkonszolidációra fordított közel 1.200 Mrd forint százalékos arányát.

(A fenti összesen 1.169 Mrd-on túl további 197,6 Mrd a megyei önkormányzatoknak és 2,5 Mrd néhány önkormányzati társulásnak.)

Számos tényező játszhat közre a magamfajta falusi-kisvárosi szavazó vonzódásában az ismét győztes pártok iránt. Ebben nem csekély a szerepe a keresztény ideológia pártzászlóra tűzésének, de legalább ennyire fontos a néppártiság több-kevesebb sikerrel megvalósuló, de ügyesen kommunikált-propagált jellemvonása.

Ami foglalkoztat, nem más, mint az előttünk álló néhány évnek a magyar vidékre gyakorolt várható hatása (parlamentari ciklus 4 éve, önkormányzati ciklus 5 éve, uniós fejlesztési ciklus 7 éve). Tájra és gazdaságra, egyénekre és közösségekre. Létfontosságúnak tartom a nemzetgazdasági mutatók óvatos javítását, reménnyel tölt el a kvk-k fellendítésére irányuló szándék, lelkesíti a nemzeti

autópálya-fejlesztési program, bízom az egyszerűbb pályázás új előkészítési és döntéshozatali rendjében.

Nem pályakezdő, mégis a főpálya szélén álló közemberként viszont tudom, hogy vidékfejlesztés címén sok-sok milliárdot el lehet költeni úgy, hogy annak csak habja jut a magyar földre, tanyára, faluba, kisvárosba. Vidékfejlesztés nemde az is, amikor nagyvárosi székhelyű vállalkozás végzi falusi fölnek irdatlan összegért a falun keresztülhaladó állami út felújítását. Vagy amikor a kisvárosi templom renoválásához a műemlékvédelmi hatóság engedélyében kizárólagos kivitelezői jogosultsággal megjelölt nagyvárosi cég többszörösét kéri annak az összegnek, amit a gyülekezet a helyi mesterek szakszerű költségfelmérése alapján a maga erejéből erre a célra összegyűjtött. Mindkét projekt megvalósulhat persze a teljesen átlátható és jogszerű közbeszerzések során elnyert forrásoknak köszönhetően, az így kapott ár-érték arány viszont köszönő viszonyban sincs a vidéki vállalkozók és megrendelők egymás izzadságával kiszervedett hatékonysági mutatóival. Ezeknek a pénzeknek ugyanis csak egy része lesz beton, gázolaj, melósok munkabére, sokadik vidéki alvállalkozó pár százaléknyi haszna.

Magyarán iszonyú torzulási folyamata zajlik a vidéki gazdaságnak és üzleti/vállalkozói etikának az állami beruházások és „címkézett” hatósági engedélyek miatt.

Még a címben tett megállapítás is cáfolható, hiszen a fenti példák éppen arra szolgálnak bizonyítékkul, hogy a hatalom nagyon is hálás a vidéknek választói bizalmáért, lám mennyi pénzt fordít fejlesztésére.

A baj az, hogy ez a mesterkélt (virtuális) vidékfejlesztés éppen arra nem ad lehetőséget, hogy kiderüljön: mire vagyunk képesek a magunk erejéből? Mit tudunk kezdeni a saját adottságaink, képességeink, áldozatvállalásunk, közösségeink egyesített szellemi-anyagi potenciáljának felhasználásával? Nem lavírozva a keresztapák itt nyitott, amott zárt ajtóit között, hanem az Uniótól elnyert forrásokhoz hozzáadva a helyiek anyagi áldozatának, hazai tudósok-mérnökök gazdag tapasztalatának, falusi/kisvárosi mesterek gógyijának, és helyi közösségek szellemi-lelki tartalékainak mozgósításával előbányászott pluszt, megtöbbszörözní azt az euro/forint vagyoni értéket, amibe utalt összegként a projekt belekerül. Ettől válna az eddigieknél ezerszerre magyarabbá egy-egy beruházás, erősödhetnének települési közösségeink önmaguk kormányzásában, csökkenhetne végre a térségek közötti területi fejlettségbeli különbség, mert nem a valaki jóvoltából kapott támogatás számlák legyártásával való elköltése volna a cél, hanem a létrejött mű honosítása, magyar tájba-lélekbe plántálása, „társadalmasítása” is megvalósulna, mert abban sok-sok helyi verejték és tudás benne van.

Leginkább ebből a megfontolásból élelem meg kifejezetten súlyos veszteségként a Leader források megcsappanását.

Nem a nagyvárosi polgármester kollégák és nagyvárosi lakosok, vállalkozók-beruházók ellen szólok. Ők nem tesznek mást, mint élnek az adott lehetőségekkel, és „segítenek” abban, hogy a Magyarországnak szánt egyetlen eurocent sem maradjon brüsszeli kasszában. Náluk egy szinttel magasabban kellene rádöbbseni arra, hogy a vidék nem hálát vár el szavazataiért, hanem bizalmával olyan távlatos(!) üzletet kínál az országvezetésnek még mindig, amiből ki akarja venni a részét maga is – úgy a munka, mint a tisztességes haszon formájában.

A települések hasznosságának méretgazdaságossági szempontok szerinti minősítése, a helyi közszolgáltatások és a falusi közigazgatás feladatainak-hatásköreinek állam általi „segítő átvállalása” (centralizálás) helyett itt az ideje a kisvárosi/falusi (emberi) mércéhez igazítani a politikát, megcsolgálni a vidékiek reményéből fakadó ismét megelőlegezett bizalmat (fides), amely közegből az összes listás szavazat csaknem kétharmada származik. Ez a többség máig nem képes megszervezni önmagát, és erőt felmutatni a kormányzati stílust meghatározó kisebbség ereje mellett.

A tömegkommunikáció szintjén dűbörögnek a lovak az egyre száguldó kocsí előtt. A józan többség hangjára a bakon ülők nem figyelnek, pedig egyre zötyögősebb terepen haladunk, ami szétzilálja az együtt utazókat. Többsen már ki is szálltak a robogásból, s meg sem álltak pl. Londonig. Beszorult az ötödik kerék.

Szentkirály, 2014. szeptember 15.

Szabó Gellért sk.

A 2014. évi OGY választásokon a Fidesz-KDNP listára leadott szavazatok Budapest-Megyei Jogú Város-Város-Község bontásban megyénként, csökkenő sorrendben

	Megye + főváros						MJV				
	Válpolgár	Megjelent	részv.arány	Fideszre	Fidesz/megj		Válpolgár	Megjelent	részv.arány	Fideszre	Fidesz/megj
Vas megye	210 733	130 748	62,0%	68 579	52,5%	Győr-Moson-Sopron	150 468	94 071	62,5%	45 846	48,7%
Győr-Moson-Sopron	359 910	221 981	61,7%	115 587	52,1%	Bács-kiskun	89 835	53 008	59,0%	25 447	48,0%
Bács-kiskun	430 190	240 651	55,9%	122 349	50,8%	Hajdú-Bihar megye	166 359	98 441	59,2%	44 942	45,7%
Szabolcs-Szat-Bereg	452 316	262 912	58,1%	124 721	47,4%	Vas megye	64 178	40 994	63,9%	18 526	45,2%
Tolna megye	191 800	110 644	57,7%	52 359	47,3%	Veszprém megye	47 644	30 872	64,8%	13 452	43,6%
Veszprém megye	293 701	176 128	60,0%	83 084	47,2%	Pest megye	51 866	33 008	63,6%	14 330	43,4%
Hajdú-Bihar megye	437 300	244 975	56,0%	114 147	46,6%	Tolna megye	28 663	17 986	62,7%	7 520	41,8%
Fejér megye	347 301	209 991	60,5%	97 325	46,3%	Fejér megye	123 432	79 185	64,2%	32 944	41,6%
Somogy megye	261 661	148 765	56,9%	68 255	45,9%	Zala megye	90 907	56 013	61,6%	22 855	40,8%
Zala megye	233 827	140 370	60,0%	64 061	45,6%	Somogy megye	53 939	33 214	61,6%	13 340	40,2%
Pest megye	979 170	604 235	61,7%	273 487	45,3%	Békés megye	51 701	31 388	60,7%	12 601	40,1%
Békés megye	300 398	170 943	56,9%	76 488	44,7%	Heves megye	45 506	29 587	65,0%	11 591	39,2%
Nógrád megye	165 517	98 651	59,6%	42 763	43,3%	Csongrád megye	172 143	103 425	60,1%	39 354	38,1%
Jász-Nagykun-Szolnok	317 940	180 432	56,8%	77 400	42,9%	Szabolcs-Szat-Bereg	96 718	59 898	61,9%	22 523	37,6%
Komárom-Esztergom	251 183	149 445	59,5%	63 709	42,6%	Baranya	123 483	74 986	60,7%	27 700	36,9%
Csongrád megye	340 112	197 552	58,1%	83 306	42,2%	Komárom-Esztergom	57 127	32 942	57,7%	11 962	36,3%
Baranya	317 276	184 101	58,0%	74 770	40,6%	Nógrád megye	32 152	18 657	58,0%	6 684	35,8%
Heves megye	250 303	155 339	62,1%	61 714	39,7%	Jász-Nagykun-Szolnok	60 417	37 859	62,7%	13 160	34,8%
Budapest	1 353 377	902 610	66,7%	354 408	39,3%	Borsod-Abaúj-Zemplén	134 328	81 205	60,5%	27 263	33,6%
Borsod-Abaúj-Zemplén	553 680	316 214	57,1%	123 710	39,1%		1 640 866	1 006 739	61,4%	412 040	40,9%
	8 047 695	4 846 687	60,2%	2 142 222	44,2%						
	Város						Község				
	Válpolgár	Megjelent	részv.arány	Fideszre	Fidesz/megj		Válpolgár	Megjelent	részv.arány	Fideszre	Fidesz/megj
Vas megye	65 486	39 384	60,1%	21 198	53,8%	Vas megye	81 069	50 370	62,1%	28 855	57,3%
Győr-Moson-Sopron	65 492	38 976	59,5%	20 594	52,8%	Győr-Moson-Sopron	143 950	88 934	61,8%	49 147	55,3%
Zala megye	42 915	25 828	60,2%	13 091	50,7%	Bács-kiskun	138 504	74 526	53,8%	40 312	54,1%
Bács-kiskun	201 851	113 117	56,0%	56 590	50,0%	Szabolcs-Szat-Bereg	201 019	115 295	57,4%	61 661	53,5%
Fejér megye	89 914	53 134	59,1%	25 788	48,5%	Tolna megye	82 478	44 950	54,5%	22 965	51,1%
Hajdú-Bihar megye	184 345	99 994	54,2%	47 033	47,0%	Veszprém megye	112 149	66 008	58,9%	33 456	50,7%
Szabolcs-Szat-Bereg	154 579	87 719	56,7%	40 537	46,2%	Fejér megye	133 955	77 672	58,0%	38 593	49,7%
Somogy megye	85 193	48 288	56,7%	22 222	46,0%	Jász-Nagykun-Szolnok	82 608	45 519	55,1%	22 346	49,1%
Tolna megye	80 659	47 708	59,1%	21 874	45,8%	Somogy megye	122 529	67 263	54,9%	32 693	48,6%
Veszprém megye	133 908	79 248	59,2%	36 176	45,6%	Békés megye	69 908	40 133	57,4%	19 486	48,6%
Csongrád megye	83 294	47 858	57,5%	21 559	45,0%	Csongrád megye	84 675	46 269	54,6%	22 393	48,4%
Békés megye	178 789	99 422	55,6%	44 401	44,7%	Zala megye	100 005	58 529	58,5%	28 115	48,0%
Pest megye	629 627	391 052	62,1%	173 750	44,4%	Hajdú-Bihar megye	86 596	46 540	53,7%	22 172	47,6%
Komárom-Esztergom	112 578	68 210	60,6%	29 481	43,2%	Pest megye	297 677	180 175	60,5%	85 407	47,4%
Jász-Nagykun-Szolnok	174 915	97 054	55,5%	41 894	43,2%	Nógrád megye	93 611	55 680	59,5%	26 348	47,3%
Baranya	84 401	47 607	56,4%	19 625	41,2%	Komárom-Esztergom	81 478	48 293	59,3%	22 266	46,1%
Nógrád megye	39 754	24 314	61,2%	9 731	40,0%	Baranya	109 392	61 508	56,2%	27 445	44,6%
Borsod-Abaúj-Zemplén	199 814	110 953	55,5%	43 300	39,0%	Borsod-Abaúj-Zemplén	219 538	124 056	56,5%	53 147	42,8%
Heves megye	75 511	46 680	61,8%	18 025	38,6%	Heves megye	129 286	79 072	61,2%	32 098	40,6%
	2 683 025	1 566 546	58,4%	706 869	45,1%		2 370 427	1 370 792	57,8%	668 905	48,8%